

описивати, јер је то Пач већ учинио. Морамо само нагласити да камен није ни одкуда донесен — претпоставка коју Пач није искључивао, — него да се овде налазио још пре него што је црква сазидана. О томе сведоче они други римски надгробни споменици који се налазе јужно од цркве и има их приличан број, а које Пач, свакако, није видео.

Остаје још питање датације. Судећи по облику слова О, Пач је датирао натпис у VII или VIII век. Исто тако по облику писмена, Булић је приватно саопштио К. Јиречку да натпис није старији од VII ни млађи од X века, на основу чега је Јиречек узео да је натпис из IX—X века¹. Кад се узме у обзир место где се црква налази и време кад је код нас хришћанство дефинитивно примљено, онда се Јиречекова датација може најпре примити.

Закључци који би се дали извести и из ово мало података о цркви у Дренови, бројни су. — Један споменик из доба наших првих владара, с латинским натписом, у овако забитом крају и на месту где је било римске културе, — такав споменик не срета се код нас често. Али би ти закључци добили свој пуни значај истом онда кад би се знала основа цркве и нашли се на терену и други објекти осим ових који се виде на земљи. За то су нужна ископавања, која би свакако и што пре требало предузети, тим више што она не би стала ни много труда ни много трошка. Споменици из преднемањинског времена испитани су тако мало и они су тако важни да црква у Дренови заслужује највећу пажњу.

Милан Кашанин.

ЗАПИСИ У МАРКОВОМ МАНАСТИРУ

Ктиторске записе у Марковом Манастиру објавио је Панта Срећковић у својим *Путничким сликама* (Гласник XLVI, 1878, 220—221). О њима је изрекао свој суд Иларијон Руварац, увршћујући их међу измишљене Милојевићеве записе (Гласник X, 1881, 39). Срећковића је узео у одбрану И. Јастребов (Гласник LVII, 1884, 68—71). По Јастребову записи постоје; Срећковић их је прилично добро и верно саопштио. Јастребовљево читање записа унето је у Стојанићеву збирку *Старих српских записа и натписа* (I, 1902, 58. бр. 187 и 188). Записа данас нема. Они су морали бити уништени пре 1898 год., јер их те године не налази Миљков Извѣст. руск. арх. инст. IV — 1, 1898, 135). Г. Лаза Мирковић у историском делу монографије о Марковом Манастиру не прихвата Руварчево мишљење, већ на основу Јастребовљевих сведочанстава поклања пуну веру П. Срећковићу (Мирковић-Татић, *Марков Манастир*, Нови Сад 1925, стр. 2—3).

Питање решава у корист П. Срећковића и једна летописна белешка, коју је превидео Г. Мирковић. Она се налази у *Остојићевом летопису*, и гласи: Вѣ лѣто благовѣрнаго цара Стефана краљ Воукашинъ и сынове его Марко и Андреа и Иванишъ и Дмитаръ начеше здати цркѣвъ свѣтаго моученика Димитріа зовоміи Марковъ монастырь (Споменик III, 1890, 157). Очевидно је да ова белешка води порекло из записа у Марковом манастиру. Дакле, много пре непоузданог П. Срећковића летописац је прочитао записе и из њих извадио извод у виду летописне белешке. Тиме се још потврђује и мишљење Љ. Ковачевића, да су записи по црквама служили као извор нашим летописцима (Глас 58, 1900, 51).

Ђорђе Сп. Радојичић.

ПРЕИСТОРИЈСКИ ГРОВОВИ КОД ПРИЛЕПА.

Према одлуци Мидистарства Просвете, почето је у пролеће прошле године са зидањем зграде за вежбаоницу Учитељске Школе у Прилепу. За зграду је изабрано земљиште на источном периферном делу вароши, око педесет метара далеко од друма Прилеп-Градско. У половини јуна, приликом копања рова за темељ, на дубини од 1,50 м., почеле су се појављивати дугачке гранитне плоче, вештачки

¹ К. Јиречек, *Историја Срба*, I, стр. 126.